

Nye Marinchefen: Det kan snabbt bli ganska dragit på Västkusten...

— På Västkusten och i det område som den flankerar, nämligen Östersjö-utloppen, får man alltid räkna med att om det blir ökad spänning mellan militärblocken, så kommer det här att bli ganska dragigt. Det sade nye marinchefen viceamiral Per Rudberg vid en presskonferens i samband med sitt första ämbetsbesök vid de marina förbanden i Göteborg. Man kan diskutera i vilken takt det blir dragit, men uppenbart är att man måste vara beredd på att det kan hända saker och ting här av relativt allvarlig karaktär relativt snabbt.

— Ockupationen av Danmark och Norge under andra världskriget belyste hur snabbt omkastningar i läget kan ske och hur litet mentalt förberedd man ibland är på det. Om man från militär sida pekade på en sådan utveckling, så

sade man: Han är vansinnig, totalt knäpp. Det kan inte inträffa.

— Sedan inträffade just detta i stort sett under en vecka, över en natt nästan.

— Hela Skandinaviska halvön ligger i spänningsfältet mellan stormakterna, understryker amiral Rudberg. Där upplever vi år från år en ökad "marinisering" — problemen blir mer och mer marint betonade.

-- Förr hade vi något som kunde kallas ett kontinentalblock, närmast Warszawapakten, och ett marinblock, närmast NATO. Nu har vi två marina block med klart uttalade intressen av vattenområdena runt hela den Skandinaviska halvön.

□ I hetluften

— Vi har här i Skandinavien ganska fint och stilla hamnat i hetluften. Det är alldeles markant hur mycket den s k nordflanken kommit upp i den internationella diskussionen. Det är kanske inte så underligt. Här finns mycket av militärpolitiskt intresse, inte minst genom expansionen av de sovjetiska marina stridskrafterna.

Marinchefen pekar också på att här finns klara ekonomiska intressen, bl a på energiförsörjningens område. Oljan utanför norska kusten är ett exempel. Han anser också att Sverige genom uranet i Ranstad åter har fått ett egenvärde, som kan göra det attraktivt iför en eventuell angripare:

— Man måste vara alldeles öppen för att den risken kan förekomma. Ty det är ju cirka 80 procent av alla kända tillgångar i hela Europa som ligger i Ranstad.

-- Detta måste man ta hänsyn till när man bedömer möjliga utvecklingsvägar på det säkerhetspolitiska området. Även om vi inte själva tänker utnyttja uranet så kommer vi att genomleva ganska många decennier i energiknapphetens tecken. Då är det av betydelse att vi har klart för oss att vi har en resurs som andra kan vara intresserade av.

Fler fartyg behövs

Per Rudberg tycker liksom sin företrädare att fler örlogsfartyg borde utgångsgrupperas på Västkusten.

— Jag är inte alls nöjd med den utveckling som skett på Västkusten, säger

han. Olika typer av mycket allvarliga incidenter med utvecklingsmöjligheter ev obehagligt slag framåt kan komma tidigt här, vilka konfliktfall man än räknar med.

--- Västkusten utgör en väsentlig del av Nordflanks-problematiken genom sitt läge intill Östersjöutloppen, där verkligen intressena korsar varandra väldigt kraftigt.

Man kan diskutera om detta sedan skall innebära en förskjutning av våra åtgärder. Men det måste finnas täckning inom områden som är så intressanta för blocken omkring oss. De är därför rimligen säkerhetspolitiskt intressanta för oss att hålla övervakning över, hålla ledningskapacitet i och hålla styrkor i för vår egen skull.

Amiral Rudberg anser att ett tryggande av importsjöfarten på Västkusten ställer krav på alla typer av stridsmedel. Marina stridsmedel av olika slag erfordras — även fartyg, så snart man kommer en bit utanför kustbandet.

— Jag har aldrig fått klart för mig hur importsjöfarten skall tryggas "med andra än militära medel". Det behövs förvisso mycken diplomatisk aktivitet, men man behöver också visa, att man själv kan göra någonting.

-- Alldeles avgjort gäller det i våra egna vatten. Där råder ingen diplomati av annat slag än vår egen och vår förmåga att klara de uppgifter som 'ligger framför oss. Ty det är inne på svenskt område.

— Vattnet är lika mycket Sverige som det land som vi kliver på, säger marinchefen med eftertryck.

LARS BORGSTRÖM